

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendium Totius Tractatus De S. Matrimonij
Sacramento R. P. Thomæ Sanches E Soc. Iesv**

Sánchez, Tomás

Coloniæ Agrippinæ, 1624

9. Iudex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41559

quinta die Ianuarij, nam Clemens Octauus reuocauit eum anno 1595. die vltimo Februarij. Et si ante reuocationem promotus fuisset, & ita incurrisset irregularitatem Pontifici reſeruata in eo inflictam, non manet poſt reuocationem reſeruata, *libr. 7. tota diſputat.*

49.

3. Irregularitas homicidij tantum incurritur ob culpam latam, quæ ex ignorantia craſſa procedit, *lib. 9. diſp. 32. nu. 34.* Item non incurritur ob peccatum veniale. Et idem de interdicto, & ſuſpensione, *ibid. nu. 29.*

4. Irregularitas orta ex defectu natalium tantum deletur per profeſſionem quoad ordines ſuſcipiendos ſolum; at manente incapaci dignitarum, *lib. 7. diſp. 86. nu. 4.*

5. Diſpensatio irregularitatis excommunicati, vel interdicti ſæpè celebrantis, non petit multiplicem celebrationem explicari, *libr. 8. diſp. 24. nu. 7.*

Iudex.

1. Iudex poteſt terminum præfigere ſponſalibus perficiendis, quando datur periculū incontinentiæ, *lib. 10. diſp. 53. nu. 9.*

2. Iudex Eccleſiaſticus poteſt compellere partem ad remittendum iuramentum ſoluentis ſuras, vel metu extortum. Idem poteſt iudex ſæcularis erga ſæculares, quando conſtat de recipientis turpitudine. Si verò dubium fit, ſolus Eccleſiaſticus erit competens, *lib. 1. diſp. 32. nu. 18.*

M 5

3 lu

3. Iudex qui sub excommunicatione precipit sponso, ut intra bimestre consummet, & contracto excommunicauit illum renuentem, si postea ingrediatur religionem, debet eum absolvere, *lib. 2. disp. 24. nu. 28.*

4. Iudex præuentus, siue sæcularis, siue Ecclesiasticus, potest inferre penas clam contrahentibus, siue constet de clandestinitate matrimonij, siue non, vel quæstio, an sit matrimonium sit clandestinum? Tamen iudex Ecclesiasticus potest inhibere sæcularem, ut tantum deponant testes coram eo de valore matrimonij, non verò respectu punitionis. Et si iudex Ecclesiasticus non condignè puniat clam contrahentes, poterit iudex sæcularis iterum eos punire, nõ secus, ac si puniti non essent, sed reperiari debet. At iudex Ecclesiasticus non potest iterum punire prius per sæcularem iudicè punitum, nisi pœnita imposita per sæcularem, non esset leuior imponenda per Ecclesiasticum, *lib. 3. tota disp. 54.*

5. Sententiã iudicis eget suspensio triennalis imposita parochio assistenti matrimonio clandestino. Idem dicendum de pœna testiũ, ac amissione bonorum contrahentium. Secus dicendum de inhabilitate ad sic contrahendũ. Item eget sententia pœnã exhæredationis, v. g. ut filius teneatur ab illa abstinere se. At pater conscius causæ sufficientis potest, nullã præmissã iudicis sententiã, exhæredare. Sed ut exhæredatio omninò consequatur effectum,

stum, necessaria est sententia iudicis. Tamen
 ut filij nati ex matrimonio clandestino inuali-
 do, parentibus ignorantibus impedimentum,
 sint illegitimi, non requiritur sententia, *lib. 3.
 disp. 53. per totam.*

6 Iudex Ecclesiasticus potest procedere cō-
 tra laicum detinentem vxorem alterius, quā-
 vis de valore matrimonij lis minimè sit, *lib. 9.
 disp. 4. nu. 8.*

7 Iudex Ecclesiasticus nullo modo permit-
 tere debet coniuges iuuenes separatos esse ob
 incontinentię periculum, *l. 9. disp. 4. n. 5.*

8 Iudex, dum petitur diuortium ratione sæ-
 uitia, interrogaturus est de causis timoris, e-
 iusque arbitrio cōmittitur an iustæ sint. Et nō
 debet absque causæ cognitione cogere coniu-
 gem, de quo est suspicio, ad præstandam cau-
 tionem, siue procedat ex officio, siue ad instā-
 tiam partis. Et non est standum in hac re iura-
 mento petentis cautionem. Imò hæc suspicio-
 nis causa probāda est testibus omni exceptio-
 ne maioribus, nisi euidenter de causa suspi-
 cionis constet, *lib. 10. disp. 18. à num 25. vsque
 ad 29.*

9 Iustitiæ praxis est in tribunalibus, quōd
 quando petitur diuortiū ratione sæuitiæ con-
 iugis, iudex petit informationem testium cam-
 probantium, quā præstitā, si est sufficiens, cō-
 tinuò actum interloquutorium pronuntiat,
 quo iubet vxorem in loco tuto deponi, dum
 lis deciditur, & sub pena excommunicationis
 iubet:

M. 6.

iubet:

iubet viro, & eius parentibus, ne ei malum inferant, & sub alijs pœnis pecuniarijs, & moderatur expensas litis atque alimenta vxori præstanda. Et quamuis diuortium sine aduersæ partis citatione fieri nequeat; tamen separatio ad tempus, dum discordia durat, solam informationem summariam postulat, *li. 10. disp. 18. nu. 30.*

10 Quando sæuitia coniugis est tanta, vt nulla securitatis cautio sufficiens ab alio præstari possit, non est restituendus coniux spoliatus, sed sententia diuortij pronuntianda est. Item quando sæuitia est talis, vt provideri satis non possit, quæ cautio tunc ad damnum vitandum sufficiat, relinquitur arbitrio iudicis, perspectis benè omnibus circumstantijs occurrentibus, & vbi est odium capitale, non debet coniux fidere cautioni, & raro est tutum, *li. 10. disp. 18. à nu. 31. vsque ad 33.*

11 Iudex potest ex officio, etiam parte non petenti, cogere partes ad cautionem securitatis præstandam, *lib. 10. disp. 18. nu. 39.*

12 Iudex potest occultè dimittere innocentem sibi cognitum, quando iuxta allegata probata est nocens, *lib. 7. disp. 37. nu. 13.*

13 Iudex potest licitè interrogare consanguineos, vel affines, cum quibus dispensat ad matrimonium, an habuerint copulam; quando vel ipsi narrantur non habitam, vel dispensat Pontifex sub conditione, vt non sit habitam, *li. 8. disp. 25. à nu. 13. vsque ad 16.*

14 Iudex non potest cogere maleficos benedictione: quâdam maleficium auferre, *lib. 7. disp. 95. nu. 10.* Licitum tamen est crines malefici torquendi abscindere, aut eius corpus lauare, ut tormentum sentiat, *libr. 7. disp. 96. numer. 6.*

15 Iudex separans matrimonium ratione: impotentia, tenetur in sententia speciem impotentia, & causam suâ sententiæ exprimere, *l. 7. disp. 99. nu. 29.*

16 Iudex secularis potest coniugē spoliatū habitatione alterius restituere, si præcesserat traductio sponsæ in sponsi domum, *l. 7. disp. 112. num. 13.*

Iuramentum.

1 Iuramentum æqui uocè potest præstari, iurando se non promississe, ab eo, qui promissionem non tenetur implere, ut rogatus à custodibus, an veniat ex certo loco, si ille non sit peste infectus. Idem de eo, à quo petunt latrones, ut iuret se daturum pecunias, qui potest iurare, se daturum, si tenetur: & ita non soluet. Item clericus rogatus, an portet aliquid, ut cogatur soluere gabellas, ad quas non tenetur. Item mulier sciens, aliquem non esse virum suum, ob id que negans debitum. Et ut absoluetur, si cogitur iurare reddituram se, potest iurare, intelligens, si teneor. Et tandem intercedente iustâ causâ aut metu, potest aliquis contrahens fictè matrimonium iurare, velle se tam feminam in matrimonium, & in vxorē,